

Î N C H E I E R E

16 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Petru Maftei, reprezentat de avocatul Ludmila Bîrcă,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Petru Maftei împotriva Galinei Mironov, Mariei Furculiță, intervenient accesoriu Agenția Servicii Publice privind declararea valabilității contractelor de vânzare-cumpărare, recunoașterea dreptului de proprietate, obligarea înregistrării dreptului de proprietate,

împotriva deciziei din 28 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 23 mai 2018, Petru Maftei a depus cerere de chemare în judecată împotriva Galinei Mironov, Mariei Furculiță, intervenient accesoriu Agenția Servicii Publice privind declararea valabilității contractelor de vânzare-cumpărare, recunoașterea dreptului de proprietate, obligarea înregistrării dreptului de proprietate.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că la 06 mai 2008 a procurat de la Constantin Furculiță care a acționat în calitate de reprezentant pentru și în numele lui Mironov Anatoli, în temeiul procurii nr.4021 din 30 iunie 2007, autentificată de notarul privat Rodica Șoimu, automobilul de model Ford Escort, anul fabricării 1984, motorul nr.XXX, caroseria nr.XXX, n/î XXX, fapt pentru care a achitat suma de 1000 dolari SUA.

Având în vedere starea deplorabilă a automobilului, un contract de vânzare-cumpărare în scris nu a fost întocmit, dar i s-a transmis automobilul și actele acestuia și a fost întocmită o procură generală cu toate drepturile asupra automobilului, înregistrată de notarul Dohocher Eugenia sub nr.1182 la 06 mai 2008.

Prețul automobilului a fost achitat integral, dovada în acest sens constituind declarația din aceeași dată întocmită și semnată de către Maftei Petru și Furculiță Constantin.

Astfel, tranzacția de vânzare-cumpărare a avut loc prin intermediul lui Constantin Furculiță, reprezentantul lui Mironov Anatoli prin procura generală cu toate drepturile asupra automobilului, inclusiv dreptul de a înstrăina și a înregistra automobilul pe numele său, înregistrată de notatul Rodica Șoimu sub nr. 4021 la 30 iunie 2007.

După ce a procurat automobilul de la Furculiță Constantin, a suferit un accident rutier, motiv din care nu a înregistrat în termenul de valabilitate a procurii dreptul de proprietate asupra autoturismului procurat, dar în fiecare an calendaristic a verificat starea tehnică a vehiculului și a încheiat contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule și a achitat polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă, inclusiv toate taxele necesare aferente bunului.

Ulterior, având intenția de a înregistra pe numele său automobilul de model „Ford Escort”, n/î CDU 105 s-a adresat la Direcția principală înregistrare a transportului și calificare a conducătorilor auto pentru a-și înregistra dreptul asupra automobilului, dar i s-a refuzat pe motiv că a expirat termenul de valabilitate a procurii nr. 1182 din 06 mai 2008, eliberate pe numele său.

A mers la domiciliul lui Furculiță Constantin pentru ca acesta să-i perfecteze pe numele său o procură nouă pentru a înregistra autoturismul, dar a aflat că acesta a decedat la 01 decembrie 2008. A mers și la domiciliul lui Mironov Anatoli pentru a-l ruga pe acesta, în calitate de proprietar al automobilului de model „Ford Escort”, să perfecteze pe numele său o procură, dar a fost informat de către Mironov Galina, mama acestuia, că fiul ei a decedat la 13 martie 2015 și că nu-l poate ajuta cu nimic deoarece nu a acceptat moștenirea lăsată după decesul fiului ei Mironov Anatoliei.

Conform informației Centrului de Informații Juridice din 12 aprilie 2018, după decesul lui Mironov Anatoliei, produs la 13 martie 2015 și Furculiță Constantin decedat la 01 decembrie 2008, se atestă că după decesul acestora nu au fost deschise dosare succesoriale.

După eliberarea procurii dânsul a posedat și folosit automobilul ca un proprietar, și anume din numele său a încheiat contracte de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, a efectuat revizia tehnică, a procurat cartea verde, a achitat lucrările de reparație a automobilului, fapt confirmat prin certificatele anexate la cerere. Astfel, consideră că a exercitat două din atributele dreptului de proprietate, a automobilului și l-a folosit după bunul său plac, ca un proprietar.

Din momentul eliberării procurii, dânsul a posedat și folosit pînă în prezent automobilul de model „Ford Escort”, n/î XXX, însă nu și-a înregistrat dreptul de proprietate în modul stabilit, deoarece la moment din cauza expirării termenului procurii și decesului proprietarului nu-și poate realiza acest drept.

Reclamantul a solicitat declararea valabilității actului juridic – contractului de vânzare-cumpărare a mijlocului de transport încheiat la 30 iunie 2007 între Mironov Anatolie, având calitatea de vânzător și Furculiță Constantin având calitatea de cumpărător privind vânzarea-cumpărarea automobilului de model Ford Escort, n/î CDU 105; declararea valabilității actului juridic – contractului de vânzare-cumpărare a mijlocului de transport încheiat la între Furculiță Constantin având calitatea de vânzător și Maftai Petru având calitatea de cumpărător privind vânzarea-cumpărarea automobilului de model Ford Escort, n/î XXX; recunoașterea dreptului de proprietate a lui Maftai Petru asupra automobilului de model Ford Escort, n/î

XXX, anul fabricării 1984, motorul nr.XXX, caroseria nr.XXX; obligarea Agenției Servicii Publice să înregistreze dreptul de proprietate a lui Maftei Petru asupra automobilului de model Ford Escort, n/î XXX, anul fabricării 1984, motorul nr.XXX, caroseria nr.XXX în Registrul de stat al Transporturilor.

Prin hotărârea din 25 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Petru Maftei împotriva Galinei Mironov, Mariei Furculiță, intervenient accesoriu Agenția Servicii Publice, privind declararea valabilității contractelor de vânzare-cumpărare, recunoașterea dreptului de proprietate, obligarea înregistrării dreptului de proprietate, ca fiind neîntemeiată.

Prin încheierea din 08 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central s-a respins cererea reclamantului Maftei Petru privind corectarea greșelilor din hotărâre, ca neîntemeiată.

S-a corectat, din oficiu, greșeala din dispozitivului hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 25 octombrie 2018 privitor la nume și anume în loc de „Furculiță” se indică „Furculița”.

Pentru a decide astfel, prima instanță a constatat că la materialele dosarului nu a fost identificată o tranzacție de vânzare-cumpărare a mijlocului de transport, în asemenea condiții dispunerea valabilității actului juridic, contractului de vânzare-cumpărare a mijlocului de transport din 30 iunie 2007, încheiat între Anatolii Mironov și Constantin Furculiță nu este posibilă, or între aceștia a fost întocmit doar un act de reprezentare, care nu poate echivala cu un contract de vânzare-cumpărare, valabilitatea căruia se solicită a fi recunoscută. Dacă ar fi existat un contract de vânzare-cumpărare Constantin Furculiță urma să înregistreze faptul că a devenit proprietar al automobilului de model Ford Escort, n/î XXX în modul stabilit de lege, pe când pînă în prezent proprietar al automobilului litigios este Mironov Anatolie.

Instanța a reținut că atât Mironov Anatolii, cât și Furculiță Constantin, au decedat, prin urmare dispunerea valabilității unei tranzacții de vânzare-cumpărare în asemenea condiții este neîntemeiată, nefiind posibilă verificarea consimțământului acestora exprimat în vederea nașterii drepturilor și obligațiilor civile aferente unui contract de vânzare-cumpărare. Mai mult, nici cercul persoanelor care au dreptul de a accede la succesiune nu a fost determinat.

În privința solicitării reclamantului privind declararea valabilității actului juridic – contractului de vânzare-cumpărare a mijlocului de transport încheiat la 06 mai 2008 între Furculiță Constantin și Maftei Petru, instanța l-a respins ca neîntemeiat, or, între aceștia a fost întocmită doar o procură prin care sunt indicate anumite împuterniciri în coraport cu bunul mobil, împuterniciri care au fost acordate pentru un anumit termen de valabilitate, și anume pînă la 30 iunie 2010. Astfel Maftei Petru putea să încheie acte juridice în perioada valabilității procurii, ceea ce acesta a omis să efectueze.

După expirarea termenului de valabilitate a procurii și în lipsa actului care ar reconfirma împuternicirile acestuia, de asemenea în lipsa înregistrării dreptului de proprietate după Furculiță Constantin, declararea valabilității contractului de vânzare-cumpărare nu este întemeiată, nefiind întemeiată în asemenea circumstanțe nici pretenția privind recunoașterea dreptului de proprietate.

Instanța a menționat că procura nu poate fi asimilată unui contract de vânzare-cumpărare translativ de proprietate, ori efectele juridice ale actelor respective sunt

diferite. Eliberarea unei procuri pe numele unui terț, nu duce la încetarea dreptului de proprietate asupra automobilului.

Instanța a indicat că declarația de 06 mai 2008 semnată între Maftai Petru și Furculiță Constantin, nu este producătoare de careva efecte juridice, în condițiile în care dreptul de proprietate asupra automobilului de model Ford Escort, n/1 XXX este înmatriculat în Registrul de stat al transporturilor după Mironov Anatolie.

Deoarece pretențiile reclamantului privind declararea valabilității actelor juridice au fost respinse ca neîntemeiate, a fost respinsă ca neîntemeiată și cerința privind recunoașterea dreptului de proprietate asupra automobilului de model Ford Escort, n/1 XXX și obligarea Agenției Servicii Publice să înregistreze dreptul de proprietate după Petru Maftai.

Prin decizia din 28 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Petru Maftai ca neîntemeiat, cu menținerea hotărârii din 25 octombrie 2018 și încheierea din 08 noiembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a concluzionat că instanța de fond a dat o apreciere corectă raportului juridic stabilit între părți, a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, concluziile instanței de fond fiind în corespundere cu probele administrate, iar normele de drept material au fost aplicate corect.

La 22 iulie 2019 Petru Maftai, reprezentat de avocatul Ludmila Bîrcă, a declarat recurs solicitând casarea integrală a deciziei din 28 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 25 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care acțiunea să fie admisă integral.

În susținerea recursului a invocat prevederile art. 432 alin. (2) lit.a), b), c), d) Cod de procedură civilă, și anume instanțele ierarhic inferioare nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În motivarea recursului a indicat că recurentul a prezentat cu titlu de probe care confirmă dreptul de proprietate asupra automobilului litigios, copiile procurilor prin care se confirmă drepturile asupra automobilului inclusiv contrapartida, precum și raporturile de verificare tehnică a vehiculului și polițele de asigurare, certificatul de înmatriculare etc. Astfel este cert că Petru Maftai reieșind din prevederile art. 320 alin. (1) Cod civil, a posedat, folosit și dispus de automobilul litigios după bunul său plac din momentul eliberării procurii, iar restricții de înstrăinare a automobilului nu au fost aplicate pînă în prezent. Conform art. 320 alin. (2) Cod civil, dreptul de proprietate se poate dobândi, în condițiile legii prin ocupațiune, act juridic, succesiune, accesiune, uzucapiune, precum și prin hotărâre judecătorească atunci cînd aceasta este translativă de proprietate, iar potrivit art. 321 alin. (1) Cod civil, dreptul de proprietate este transmis dobânditorului în momentul predării bunului mobil dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului confirmă faptul că decizia din 28 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință părților la proces la 21 iunie 2019 (f.d. 199), însă lipsește confirmarea recepționării acesteia.

Prin urmare, recursul declarat de Petru Maftai, reprezentat de avocatul Ludmila Bîrcă, la 22 iulie 2019, a fost depus în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Petru Maftai, reprezentat de avocatul Ludmila Bîrcă, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Petru Maftai, reprezentat de avocatul Ludmila Bîrcă, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cît privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, instanța notează că obligația de a motiva o hotărîre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea *inter alia*, *Helle vs Finlanda*, 19 decembrie 1997, parag.55; *Hansen vs Norvegia*, 2 octombrie 2014, parag.71-74).

De fapt în concepția instanței europene, articolul 6 § 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs, care întemeindu-se pe dispozițiile legale specificate, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în cazul de față (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen vs Finlanda* (nr.2), 13 ianuarie 2009, parag.24; *Baydar vs Olanda*, 24 aprilie 2018, parag.46).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Petru Maftai, reprezentat de avocatul Ludmila Bîrcă.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Petru Maftei, reprezentat de avocatul Ludmila Bîrcă.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh